

Matti Vuori, 16.3.2015

Vaikuttavan esityksen muistilista

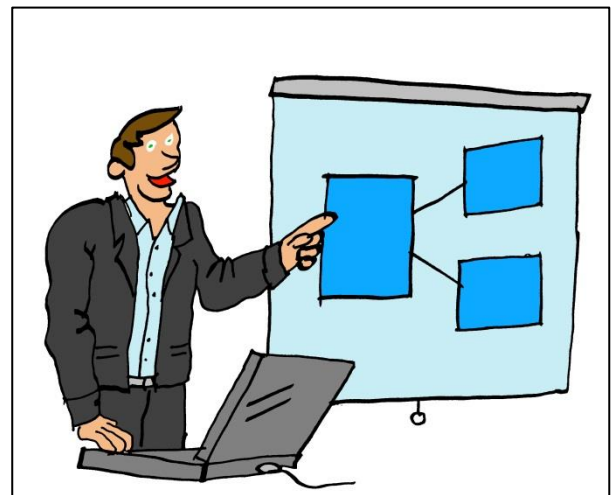
Pieni muistilista oman asiansa ammattilaiselle, joka "joutuu" satunnaisesti esittämään eli "myymään" ajatuksiaan toisille. Vahvana inputtina listalle olivat menestyksekkään esiintyjän Pauli Kuosmasen ajatukset ja kokemukset (kerätty 2007).

1. Mieti, kenelle puhut

- Selvitä ensiksi kohderyhmä. Kenelle suuntaat esityksen? Kohderyhmän tuntemus vaikuttaa koko esitykseen.
- Jos kuulijoita on erilaisia, ketkä heistä haluat tavoittaa erityisesti?
- Mitä kuulijat haluavat kuulla? Mitä ajatuksia haluat heille antaa? (Edes yksi keskeinen asia.)
- Mikä on oikea näkökulma ja teknologinen taso? (Tarpeet, tapa selittää, ymmärrys.)
- Mitä käsitteitä kuulijakunta käyttää, millaista on heidän kielensä?

2. Valmistautuminen

- Kerää tietoa aiheesta, josta aiot puhua. Valmistaudu hyvin, vakuuta asiantuntijana.
- Jäsentele. Kokoa puhe selkeisiin osa-alueisiin, niin saat luontevat ja tarpeelliset tauon paikat. Testaa väitteesi ja valmistaudu mahdollisiin vastaväitteisiin. Varmistu, että osaat antaa vastauksia.
- Konkretisoi. Käytä paljon mielikuvia ja vertauksia kuulijoiden maailmasta, jotta kertomasi omaksuminen on helppoa.
- Opettele ulkoa. Tunne aiheesi sekä muista tukisanat ja mielikuvat. Kirjoita kokonaisia lauseita vain sitaatista. Älä lue suoraan käsikirjoituksesta tai kännykän muistiinpanoista!
- Sovita mahdollisuuksiin. Käytettävissä oleva aika vaikuttaa vahvasti. Yleensä esitys paraneekin kun se lyhenee. Pitäjän näkökulmasta se myös vaikeutuu.

3. Esityksen osa-alueita

- Aloitus. Puhujan on kiinnitettävä kuulijoiden huomio ja saatava heidät kiinnostumaan ja jäämään paikalle kuullakseen lisää.
- Kertomus, faktat, jotka halutaan kertoa. Osuuden on oltava lyhyt ja asiallinen ilman asiaan kuulumattomia yksityiskohtia.
- Todisteet faktoista, joista kerroit kertomusosuudessa. Kerro ristiriidattomia, mielipidettäsi tukevia väitteitä.
- Vastaväite. Omaa teesiä vastustava kritiikki on myös tärkeää. Käsittele itse vastaväitteitä todistaaksesi, kuinka perusteetonta mahdollinen kritiikki on.
- Lopetus. Lopeta tyylikkäästi ja ytimekkäästi, jotta kuulijat eivät unohda puhetta aivan heti. Joskus lopussa kerrataan keskeiset pointit.

4. Elementtejä, joita on hyvä olla esityksessä (Aristoteleen mukaan)

- Logos, älykkyys. Anna hyvin valmistautunut ja oppinut vaikutelma sekä perustele asiiasi, muuten kuulijat eivät jaksaa kuunnella.
- Ethos, käyttäytyminen, luonteesi, esiintymistapa, säteilemäsi aitous ja rehellisyys, kykysi vakuuttaa kuulijat kertomastasi
- Pathos, tunne ja eläytyminen, kykysi koskettaa kuulijoita, saada heidät ottamaan vastaan viestinsä. Taitavuudellasi ei ole mitään merkitystä, jos sinulta puuttuu pathos.
- Lisäksi: Hauskuus ja viihdyttävyys. Kerro jokin hauska juttu tai tunnetun henkilön hyvä sitaatti. Näin annat itsestäsi myös sivistyneen vaikutelman.

5. Ole oma itsesi

- Olennaista on olla aito, oma itsensä.
- Ihmiset hakevat usein mallia tietyistä stereotyyppioista – niiden hyviä piirteitä voi tunnistaa ja kehittää, kunhan sen tekee tietoisesti, eikä mene valinnoissa metsään! a) Johtajatyyl – vakaa ja vakuuttava, voimakas. b) Nörtti – substanssi hallussa. c) Myyntimies – vauhtia riittää, joskus liian aggressiivinen. d) Jne...
- Tunne itsesi, löydä tyylisi ja kehitä sitä.
- Nauti esiintymisestä!

6. Elekieli on tärkeää

- Monilla on pieniä "pakkoliikkeitä" asentovirheitä, joista pääsee eroon vain, kun tunnistaa ne.
- Liikkuminen on sallittua.
- Taskut eivät ole käsiä varten.
- On vaikea välittää iloa, jos näytät murheen murtamalta.

- Myös katse kuuluu elekieleen. Hae katsekontaktia – edes yhtä – se tuottaa aktiivisen olemuksen. Kontakteista saat lisää varmuutta. Hapuileva katse, joka välttää katsekontaktia ei ole koskaan vakuuttava.

7. Äänen käyttö

- Ääni on tärkeä tekijä.
- Puhu normaalilla äänellä selkeästi ääntäen.
- Oikeassa tahdissa puhuminen on myös tärkeää, ei liian hitaasti tai liian nopeasti.
- Vältä aivan monotonista lausemelodiaa sekä täytesanoja "ööh" ja "niinku".
- Älä pelkää taukoja; oikeisiin paikkoihin lisättyinä ne voivat merkitä jopa enemmän kuin sanat.

8. Muista media

- Sinusta otetaan todennäköisesti kuva pitäessäsi esitystä. Kuva päättyy yhä useammin Internetiin.
- Tunnista valokuvaajan läsnäolo ja varmista, että tarjoat hänelle hyviä kuvakulmia. Onnistuminen voi olla sekunneista kiinni. (Älä jää vaikka piirtoheittimen taakse piiloon tai katsele valkokankaalle pois päin).
- Jos esitys videoidaan, pitää varmistaa, että olet hyvin kameran kuvakulmassa.
- Näytä Twitter-tunnuksesi, jotta siihen voidaan viitata, kun yleisö twiittaa esityksen aikana. Twiittaa itsekkin tilaisuudesta – missä olit, mitä koit!

9. Materiaalit

- Jos käytät kalvoja, tee niistä hyvät. Muista tavoitteet: kaipaako yleisö materiaalia, jota voi lukea jälkeenkin päin?
- Muista sopiva kalvojen määrä – ohjenuorana 3 minuuttia per kalvo. Varakalvoja sopii olla esim. yleisön kysymyksiä varten.
- Kaikki dynaamisuus, mikä ei edistä viestin perillemenoa, haittaa sitä. Yksinkertaisuus on hyve.
- Varo, ettei mukana ole materiaalia, johon sinulla ei ole oikeuksia (esim. valokuvat, sarjakuvat).
- Kiitoskalvo on turha – olethan itse paikalla ja voit kiittää henkilökohtaisesti.

10. Kerää palautetta

- Kehittymistä edistää tavoitteellisuus ja saatu palaute.
- Pyydä kollegaasi arvioimaan esityksesi, ellei arviointia pyydetä erikseen tilaisuuden järjestäjältä. "Meni ihan hyvin" ei riitä palautteeksi.